

DZIENNIK POLSKI

wychodzi 2 razy dziennie.

Właściciele i redaktorowie: DR. K. OSTASZEWSKI-BARAŃSKI i MIECZYSLAW SCHMITT.

Prenumerata wynosi:

we Lwowie:

mięsięcznie 2 korony;

za dwurazową dostawę do domu dopłaca się 60 halery;

na prowincji:

z jednorazową przesyłką: z dwurazową przesyłką:

rocznie . . . 30 K — h . . . 36 K — h

kwartalnie . . . 7 „ 50 „ . . . 9 „ — „

mięsięcznie . . . 2 „ 50 „ . . . 3 „ — „

W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen. — W innych krajach miesięcznie 4 Fr.

Rękopisów Redakcja nie zwraca.

Adres: „DZIENNIK POLSKI“ — Lwów, plac Marjacki 1. 7.

Telefonu Nr. 151.

Ogłoszenia:

Za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce 20 halery.

Za jeden wiersz petitowy w rubryce *Nadesłane* 40 halery.

Drobne ogłoszenia po 3 halery za słowo. — Najmniejsze ogłoszenie 30 halery.

Doniesienia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne komunikaty po *Kronice* za jeden wiersz petitowy 60 halery.

Numer pojedynczy:

we Lwowie: na prowincji:

poranny . . . 8 halery poranny . . . 10 halery

popołudniowy . . 4 halery popołudniowy . . 5 halery

Czas odnowić przedpłatę na **Dziennik Polski** który wychodzi 2 razy dziennie o godz. 1/2 8 rano i o 5 popoł.

PRENUMERATA za dwa wydania dziennie wynosi miesięcznie:

we Lwowie 2 korony (za dwurazową dostawę do domu dopłaca się 60 hal.)

na prowincji 2 kor. 50 hal. (z dwurazową przesyłką 3 kor.).

Przy *Dzienniku Polskim* prenumerować można **BLUSZCZ** — najlepsze pismo ilustr. dla kobiet, z dodatkami m. in. najwspanialszych i tablic krojów. **BLUSZCZ** kosztuje kwartalnie: we Lwowie 3 korony na prowincji 4 kor. 50 hal.

Edward VII.

Lwów, 9 czerwca.

(**) Podróż reprezentanta dworu austro-węgierskiego do Anglii i zapowiedziane spotkanie cesarza Wilhelma z królem Edwardem VII, wysuwa postać króla Wielkiej Brytanii na plan pierwszy i wywołuje sądy o jego dotychczasowej działalności.

W ciągu trzech lat panowania Edwarda VII nie jedno zmieniło się w Anglii. Panowanie jego matki królowej Wiktorji, panowanie długie i szczęśliwe, w dwóch kierunkach zaznaczyło się w dziejach wewnętrznych Anglii: — w kierunku ustalenia politycznej wolności i w kierunku wzmocnienia form konstytucyjnych, od których wszelkie zbrocenie jest już niemożliwością. Z drugiej strony cechą rządów Wiktorji było pewne uszczuplenie powagi królewskiej; za niej bowiem cała władza i inicjatywa spoczywała w ręku większości parlamentarnej i premierów. O ile chodzi o politykę wewnętrzną, był to ostatecznie stan naturalny, ale królowa i w kwestiach polityki zewnętrznej pozostawiała swemu rządowi swobodę wolnej ręki, która w czasie wojny z Burami doprowadziła do zupełnego odosobnienia Anglii.

Wprawdzie Chamberlain odosobnienie to nazywał „splendid isolation“ — ale ta wspaniałość wydawała się nietylko jego przeciwnikom, lecz i poważnej większości narodu angielskiego wielce podejrzana. Urządzenia angielskie, ograniczające króla w zakresie polityki wewnętrznej, dają mu o wiele więcej swobody w zakresie polityki zewnętrznej, to też król Edward VII ująwszy rządy, postanowił z tego korzystać dla dobra Anglii i wyjść z tej izolacji. Wyrazem tej chęci były zeszloneczne podróże, które — o ile sędzić można już dzisiaj — przyniosły pożądany rezultat. Układ francusko-angielski w sprawie Marokka, ułagodził wszelkie sprzeczności obu państw i określił sferę ich wpływów na długie lata. W Wiedniu porozumiano się co do spraw bałkańskich, a w Lizbonie potrafiono ułagodzić wszelkie podejrzenia Portugalczyków co do zamiarów angielskich w Afryce na przyszłość. Są to już poważne rezultaty usiłowań,

a spotkanie z cesarzem Wilhelmem ma na celu stworzenie *modus vivendi* z Niemcami. Czy usiłowania te uwiecnione zostaną pomysłnym skutkiem — przewidzieć nie można. Sądzić jednak należy, że Niemcy umizgom Anglii opierać się bardzo nie będą. Nie liczą one tylu przyjaciół, ażeby bez namysłu odrzucić związek, choćby luźny, z Anglią. — W każdym razie zjazd Edwarda VII z Wilhelmem będzie miał niemałe znaczenie dla przyszłego zakończenia sporu rosyjsko-japońskiego. — Jeżeli o co chodzi, w tej chwili Anglii, to w pierwszym rzędzie o to, ażeby nie utworzyła się znowu konfiguracja, która by pozbawiła Japonii należnych jej korzyści, podobnie jak po wojnie chińskiej.

Nowoczesne rozbójnictwo.

(S). Przytłumione na jakiś czas energicznym wystąpieniem władz oszustwo losowe, znów podnosi głowę. Znowu kraj nasz zasypują zagraniczni szalbierze prospektami, zachęcającymi do kupowania losów na raty lub do gry na t. losy serjowe. Gra ta dotyczy wylosowanych już serjów losów, które jednak mogą wygrać na numer. Każda wygrana dzielona była na 100 części i każdy może zakupić jedną lub więcej szans.

Głównym gniazdem tych operacji jest Budapeszt i jego filje (Fischer i Sp. i Balog i Sp.) w Monachjum. Jednym z głównych środków działania na naiwnych są szumne i błyskotliwie wykonane prospekty. Mamy taki jeden prospekt barwny i złocisty; przedstawia on olbrzymią salę kolumnową; za balustradami stoją kasy bankowe, obsługiwane przez całą armję urzędników, przed kratkami tłumy cisnącej się publiczności. Pod obrazkiem tym szumny napis: „Bank-Kommandit-Gesellschaft A. Balog & Comp.“ Prosta rzecz, że te wspaniałości istnieją tylko w wyobraźni rysownika i naiwnych klientów; w rzeczywistości siedziba tego „banku“ przypomina raczej jakiś małokramarski handel, często zaś bardzo „firmy“ te wcale nie mają lokalu urzędowego. Często bardzo prospekty są podobiznami losów oryginalnych; niesumienni agenci, już na swój rachunek, losy takie zastępują prawdziwych wycieczką, zwłaszcza wiejskiej ludności. Charakterystycznym jest, że firmy te nie wazają się z reguły robić interesów w miejscu pobytu, zwłaszcza, że handel losami na raty jest w Niemczech wzbroniony. Natomiast rzucają się głównie na Austrię, specjalnie na Galicję, Dalmację i Bukowinę. Jednym z takich wyszyskiwaczy — jak opowiada wiedeńska *Zeit* — jest K. F. Wojtan, kierownik austro-niemieckiego „Bankeffekten-Kommerzhaus“ w Mannheim, który w Austrii miał taki ratowy interes i tylko spiesząc uciekał za granicę ratował się od aresztowania. Ten operuje także w Rosji i to na znaczne rozmiary. Podobne „Merkury“, budzące zaufanie i gracy, istnieją w Stuttgarcie, Norymberdze, Budapeszcie etc. Również częstą i dobrze brzmiącą jest nazwa „Union“, istniejąca w Stuttgarcie, Karlsruhe, Strassburgu, Zurychu i w Haadze.

W Duisburgu (prowincja nadreńska) istniał dom komisowy i losowy „Austrija“, co samo już wskazuje na kierunek jego łupieżkich wypraw. „Solidny“ ten interes skończył się niebawem przymusowym osadzeniem „dyrektora“ na dłuższe samotne wyzyskiwanie. Może po wyjściu na świat boży rozpatrzy swe prospekty lepszym wieńcem niż ten, który „zdołał“ ostatnie enuncjacje upadłej „Austriji“, a opiewał:

„Gdy z czarownej szczęścia niwy
Zbierać pragniesz owoc złoty,
Spiesz się i nie bądź lekliwy,
Siej ziarno pełen ochoty...“

I ziarno to istotnie dawało owoce, ale nie tym, którzy siali! Ze szwajcarskich firm najsilniej operuje w Austrii „Globus“ z St. Gallen, która nawet polskie prospekty rozsyła w Galicji. Wielki rozwój osiągnął ten sachrajski przemysł w Holandji, co spowodowało w ostatnich czasach do wniesienia projektu ustawy ograniczającej handel losami na raty. W całej tej historii najciekawszym jest fakt, że we wszystkich krajach właścicielami firm tego rodzaju są przeważnie obywatele węgierscy, a w pierwszym rzędzie żydzi.

Minister francuski o Korei.

(Wpływ Japończyków w Korei — Zapasy żywności. — Trwanie wojny. — Przyszłość Korei. — Interesy Francji).

Minister Collin de Plamy, który po dłuższym urlopie spędzonym w Europie, powraca obecnie do Korei, zna może najlepiej ze wszystkich dyplomatów francuskich stosunki na dalekim Wschodzie. Nabył on swych wiadomości przez 27-letni pobyt w pośrodku rasy żółtej. Był przez 7 lat w Pekinie, przez 3 lata był konsulem w Seoulu, następnie pierwszym sekretarzem w Tokio, a od r. 1895 reprezentuje Francję w Korei.

Bezpośrednio przed swym wyjazdem u dzielił na dziennikowi *Le Temps* swych spostrzeżeń, dotyczących kwestji aktualnej.

Mówiąc o usposobieniu Korei wobec Japończyków, rozróżnił p. de Plamy trzy sfery: Cały świat ministrów i dygnitarzy ugrupowanych dookoła pałacu cesarskiego jest pod wpływem Japończyków. Po wojnie z r. 1894 do 1895 zwycięscy zapuścili w tym kraju głębokie korzenie, które rozgałęziły się jeszcze znacznie od owego czasu. Nietylko, że handel z Japonią wynosi 1/3 całego handlu koreańskiego, ale nado Japonia potrafiła w całym celu funkcjonariuszy publicznych poumieszczać ludzi sobie oddanych.

Co do samego cesarza, to usposobienie jego jest cokolwiek odmienne. Bojaźń jest jedynym wędzłem, łączącym go z Japonią. Nie może on zapomnieć, w jakich warunkach zamordowaną została przed laty 9 cesarzowa. Ma on więc obecnie do Rosji — jeżeli nie więcej sympatii, to mniej antypatii niż do Japonii.

Lud koreański zaś w gruncie rzeczy obojętny i bierny, lecz łatwo dojący się powodować woli swych urzędników i wyższych funkcjonariuszy, nie może armjom japońskim przeciwstawić żadnych trudności.

Lecz nietylko negatywnie i pozytywnie Korea przedstawia dla Japonji korzyści. Nie może jej wprawdzie udzielić pomocy finansowej i wojskowej, ale natomiast stanowi ważną stację dla odnawiania zapasów żywności. Z końcem lutego Koreańczycy kończą swe zbiory. Intendantura japońska zaopatrzyła się zatem w całą zasob zboża, ryżu i jarzyn, zostawiając w kraju tylko co najmniej niezbędne dla potrzeb ludności. Zdaniem ministra de Plamy wojna obecna będzie dłużej trwała niż sądzą ogólnie, gdyż odbywać się musi z długimi przerwami. Obecnie nadchodzi pora deszczowa, która trwa 40—50 dni; w tym czasie wszelkie operacje wojskowe są prawie niemożliwe. Dalszy ciąg kampanji może się zatem odbyć dopiero w jesieni, zima zaś znowu dla obu stron wojujących przedstawia ogromne trudności i przeszkody.

Cała więc kwestja leży w tem, czy Japończycy obecnie — jeszcze przed nadjeściem pory deszczowej zdołają się na przewagę liczebną, która zdecydować w większym spotkaniu się armij nieprzyjacielskich.

Co do wyniku wojny, to jakimkolwiek on będzie — niepodległość Korei będzie str-

coną. Jeżeli Japończycy zwyciężą, zorganizują protektorat na modłę zdaje się egipską. Rosjanie zaś jako zwycięzcy również pod jakąkolwiek formą zainstalują się w Seoulu. Tak więc Francja w każdym wypadku będzie wywłaszczona.

Przyszła armja polska.

(S). W swoim czasie donieśliśmy o mowie pruskiego ministra v. Hammersteina, który w sejmie pruskim — z naiwnością, czy bezczelnością bezgraniczną — zapewniał postów, że w Chicago kształcą się już oficerowie i podoficerowie przyszłej armji polskiej! Otoż korespondent amerykański *Koeln. Volks Zig* donosi swemu pisemu, że słowa te pruskiego ministra wywołały niepokrojoną wesołość (unbändige Heiterkeit), na całym obszarze Stanów Zjednoczonych.

„Prasa amerykańska — pisze on — nie próbowała nawet informować się w Chicago o stanie rzeczy; wiedziała z góry, że ma do czynienia z żakowskim błaznistwem, lub otwartym fałszem. Prusy ministrowie widocznie nie mają najłżejszego pojęcia o istocie amerykańskich stowarzyszeń, albo też udają, że organizacji tej nie rozumieją. W Ameryce wszystkie stowarzyszenia, nawet katolickie, lubią używać określeń rycerskich i wojskowych. Istnieje n. p. stowarzyszenie „rycerzy św. Jerzego“, do których należą chłopcy od 12—15 lat, zorganizowani także wojskowo i odbywający od czasu do czasu, jak wszystkie towarzystwa uroczyste pochody. Ich chief (szef) w kostjumie podobnym do pruskiego, miał na piersi tyle medali i odznak, ile ich zapewne nie miał Waldersee. Jeden z duchownych powiedział mi, że te pochody, to cała treść związku, a jednak katolicy duchowni widzą go radzi, gdyż członkowie stowarzyszenia, przeważnie uczniowie i czeladnicy krawieczy, dumni ze swego munduru, prowadzą się uczciwie, moralnie i religijnie. Naturalnie, że ci „rycerze“ 12—15-letni, w czasie pochodów noszą broń u boku.

Otóż — pisze korespondent dalej — taką samą jotę w jotę organizację mają niektóre polskie stowarzyszenia w Ameryce. Obawiam się o nerwy pana ministra Hammersteina, ale muszę napisać, że polscy ci rycerze przy obchodach i pochodach we wszystkich amerykańskich miastach, na ulicach, jawnie noszą chorągwie o polskich barwach, z wyobrażeniem orła polskiego i Matki Boskiej i że — ministra gotów ogarnąć paniczny strach — całkiem otwarcie śpiewają:

„Przed Twe ołtarze zanosim błaganie:
Ojczyznę wolność, racz nam wrócić Panie!“
Nie ulega wątpliwości, że na zebraniach swych Polacy nie obchodzą się delikatnie z zabobczymi państwami, ale w Ameryce mają ten zwyczaj, że nie liczą się tak ze słowami, jak np. w Niemczech.“

Korespondent nie umie sobie inaczej tego wystąpienia Hammersteina wytłumaczyć, chyba tak, że jakiś pruski szpicel zaaplikował tę bajkę w Berlinie, a figury rządowe uwierzyły na ślepo.

Mały fejleton.

† Mary, księżna hanowerska.

(S). Dziwnie się plecie na tym bożym świecie — na świecie ksiąząt, tak jak i na świecie „zwykłych“ ludzi! W uroczem Gmundenu zebrało się dostojne grono gości na weselu w. księcia Mecklenburg-Schwerin z córką domu Cumberland; to samo grono odpro-

wadziło na wieczny spoczynek Mary, księżnę hanowerską.

W dniu 30 maja zachorowała ona na zapalenie ślepej kiszki, skutkiem czego odbyto operację, której przebieg nazwano w biuletynach szczęśliwym. Tak byli wszyscy pewni wyzdrowienia, że nie myślano nawet o jakiejś zmianie w dyspozycjach weselnych. Tymczasem w czasie wieczoru w pałacu Cumberland tak się księżnej pogorszyło, że musiano wezwać spowiednika. Ksiądz Cumberland matka bawili przy chorej przez całą noc, aż do śmierci, która nastąpiła 4 b. m. o godz. 8 rano.

Zgon jej przypomina żywo rodzinę królewską, która padła ofiarą przeniewierstwa i zaborczości pruskich władców. Zmarła była młodszą córką króla Jerzego V, władcy Hanoweru, któremu Prusy po r. 1866 zabrali jego kraj i tron, wbrew wszelkim prawom. Wygnaniec spędził swe ostatnie lata jako gość cesarza Franciszka Józefa I, wraz z rodziną swą na przemian w Hietzing pod Wiedniem i w Gmunden, aż po r. 1876, w którym przeniósł się ze starszą córką Fryderyką do Paryża, gdzie w dwa lata później umarł.

Obie córki poświęciły swe życie pielęgowaniu ojca, jak wiadomo ślepego, a Mary, księżniczkę grała na fortepianie, umiała ojcju smutne i długie chwile. Gdy król Jerzy wyjechał celem leczenia się do Paryża, Marja została przy matce, jako podpora jej starości. Dla tej matki, liczącej lat 87, śmierć jej jest katastrofą, zwłaszcza że starsza córka Fryderyka, wbrew woli matki oddała rękę bytemu wiernemu adjutantowi króla Jerzego, br. Alf. Pawel-Ramingen. Mary pielęgnowała matkę z całym zaparciem; od chwili, gdy się jej pogorszyło, nie opuszczała jej pokoju, to też w ostatnich czasach, nie widywano jej nigdzie w Wiedniu w towarzystwie. A Wiedeń znał ją jako prawdziwą amatorkę i znawczynię muzyki. Liczyła lat 55, ale skutkiem zupełnej siwizny wyglądała na starszą osobę. Główną cechą jej charakteru była nienawiść i pogarda dla wszystkiego, co pruskie. Szlachetnie i dobre jej serce, było jak głaz, na punkcie tych którzy odebrali jej ojczyznę, zabili ojca i zmusili do tułania się po świecie. I jakkolwiek była pobożną wyznawczynią swego kościoła, to pewnie, jeżeli nie ostatnim słowem — to ostatnią myślą było wezwanie karzącej dłoni Boga na prześladowców jej rodu.

Ostatnie dni Wereszczagina.

(S) Pisma rosyjskie wypełnione są szczegółami ostatnich chwil życia wielkiego artysty; dziennik *Rusk. Wied.* otrzymał od wdowy ostatnie jego listy, które właśnie ogłosił. W pierwszym z nich pisanym z Omska wyraża nadzieję, że niebawem Rosja rozporządzić będzie znaczną siłą. Potrzeba zwyciężyć, gdyż cofanie się Rosjan mogłoby mieć fatalne skutki; Japończycy nie omisszaliby wywołać powstania w Mandżurji, a i bez tego należy się obawiać nieprzyjaznego wystąpienia Chunchuzów.

W drugim liście datowanym 16 (29) marca donosi, że jedzie do Mukden, gdzie liczy na wygodę i gościnność. „Teraz — pisze — mamy 150.000 wojska, w chwili, gdy ten list otrzymasz, będzie już 200.000!“ Dalej pisze, że panuje przekonanie, iż Japończycy wtargną do Mandżurji; oficerowie rosyjscy oczekują tego z upragnieniem, gdyż wszyscy rozważni ludzie są przeciwni marszowi na Koreę.

Trzeci list, 19 marca (1 kwietnia) pisany jest z Liaojang. Wereszczagina pisze, że dopiero powrócił z Portu Artura i myśli tam znowu się udać. Donosi, że otrzymał cały

MADAME E. CARO.

Trzy akty.

(Ciąg dalszy).

W ładnym atelier przy ulicy Fortuny pracował Lucjan Valerie. Z pędzlem w ręku stał przed portretem młodzianki dziewczyny, studując z uwagą wielką swoje dzieło.

— Nie; do niczego niepodobne! Ma głupią minę z tym dużym nosem. Nie wiem, skąd mi się wzięło zrobić ją podobną do pelikana...

Przymknął oczy, chcąc lepiej uprzytomnić sobie rysy tej, którą malował; niecierpliwym ruchem poprawił nieudany szczegół i irytował się w dalszym ciągu:

— A teraz za krótki; jeszcze głupsza mina, niż poprzednio. Ach, jak trudno uchwycić cechę naiwności, która nie zna jeszcze życia. Może i podobna z rysów, ale wyraz fizjonomijny źle schwyciony, bardzo źle.

Odgłos elektrycznego dzwonka przerwał monolog Lucjana. Rzucił pędzel.

— Może ona! Zabawna kobiecina ze swemi skrupułami. Ciekawym, jaką będzie dzisiaj?

Otworzył drzwi, a przechylając się przez poręcz schodów, zobaczył dwie kobiety strojne i wesołe.

— A! to pani!
— Tak i nie sama — odpowiada pani Ferrouil, wyciągając rękę na przywitanie. — Moja przyjaciółka, pani de Varette, wielbielka twojego talentu.

— Zbyt wiele zaszczytu.
Kobiety weszły do pracowni.
— Prześlicznie! cudownie! — zawołała p. Varette, rozglądając się i mrużąc zwyczajem krótkowidzów oczy.

Tymczasem Lucjan rzekł półgłosem do Marceli,

— Jest pani bardzo dobra i... bardzo ładna przy świetle słońca porannego.

— Cudowne! zachwycające! kontynuowała p. de Varette, przechodząc z lornetką od płótna do płótna. — A! baron Cornilleau! nadzwyczaj podobny i... brzydki. Tego obrazu nie wystawisz pan chyba w salonie?

— Przeciwnie, pani, uważam ten portret za jedną z najlepszych moich prac.
— Istotnie, podobieństwo uderzające... szkoda, że taki brzydki.

— Upewniam panią, że dlatego właśnie to bardzo ciekawe studjum dla malarza, ta twarz wychudzona z oczami pełnymi bólu i smutku, a ustami okrutnymi. Pracowałem nad tym portretem z nadzwyczajnym upodobaniem. A jednak bywa czasem coś tak charakterystycznego w twarzy, czego uchwycić nie można i przez to całość traci bardzo — dodał z westchnieniem.

Artyści mają wzrok podwójny — rzekła

p. de Varette, przykładając prawie nos do innego płótna. — A to co? zaślubiny?

— Tak, państwo młodzi u mera.
— A to dziewczę? Gdzież ją pan wynalazł?

— Widywałem ją często, nie zwracając najmniejszej uwagi; wczoraj dopiero, nie wiem czemu, zdało mi się, że zobaczyłem p. raz pierwszy to młode stworzenie i dziś od rana wzięłem się do roboty, malując z pamięci.

Lekki rumieniec wystąpił na twarz Marceli, — Musiała się panu bardzo podobać, kiedy tak żywo i dokładnie utkwiała w tej pamięci.

— Ach, moja droga, artyści umieją korzystać z niedostrzegalnego nieraz dla innych szczegółów. Nieraz w twarzy bardzo brzydkiej, jak np. barona Cornilleau, znajduję coś interesującego dla siebie. Czyż nie tak, panie Valerie?

— Istotnie, pani.
— Lepiej w takim razie być nieładną. Musi sprawić wielką rozkosz, gdy artysta znajdzie w nas co dodatniego, a uchodzącego uwagi ogółu.

— Przyznam ci się, że nie podzielałem twego zdania, niezawsze bowiem spotykamy tych grymasników na drodze życia, trzeba więc zadawać się z dniem większości.

— Kto jest ta pani? — jedna z moich uczennic, Deniza Vancelles, córka inżyniera.

— Córka rodziców bardzo nierozsądnych — rzekła wzburzona Marcela.

— Dlaczego? — spytał naiwnie Lucjan.

— Jakiś dziesięć? — to łatwe do zrozumienia. Zawrócił pan głowę małej i nauczył wiele rzeczy, prócz — malarstwa.

— Zarzut niesprawiedliwy, jestem nauczycielem bardzo sumiennym, zresztą Deniza takie dziecko jeszcze, bobo naiwne...

— Czy pozwolił mi pan przejrzeć te kartony? — przerwała pani de Varette.

— Z największą przyjemnością. Ale nie ma tu nic szczególnego.

Odszedł na stronę z Marcelą.

— O co się pani na mnie gniewa?

— Dlaczego mi pan nie wspominał nigdy o tej Denizie?

— Nie wypadło nigdy z toku rozmowy.

— Nie znoszę fałszu i obłudy między przyjaciółmi.

— Dzieciństwo! powtarzam, że dopiero wczoraj przyszła mi ochota zrobienia portretu, choć przez ją już miesiąc. Czy miałem cię zaraz przez postaćką zawiadomić o tym fakcie? Sama przyznaj, czy masz choć odrobinę słusności? Ot lepiej powiem, o czym marzę nieraz. Pragnąłbym mieć portret pani, jedynie dla siebie, chciałbym, żeby on był moim towarzyszem, doradcą, świadkiem...

— Często zbyt czynnym...

— Chciałbym dzielić się z nim smutkiem moim.

— Pan bywasz smutny?

— Jakżeż nie ma mi być smutno, kiedy pani, przyjaciółka moja, nie masz do mnie najmniejszego zaufania. Raczysz odwieźć moją pracownię, wahaż się przyjść sama i przeprowadzasz anioła-stróża.

— Skarżysz się pan? To zachwycająca osoba.

— Pani sztydzi, a ja — cierpię. Dlaczego się mnie obawiasz? Czy obraziłem cię czemkolwiek... Chyba tem jednym, że osmielałem się kochać panią.

— Teraz znowu pan przesadza. Nie uchybiam formom konwenansu, od wszystko.

— Czy w stosunku przyjaźni nie można wykluczyć konwenansu? Błagam, przyjdź pani do mnie kiedy sama, odważnie, bez fałszywej pruderji.

— Czemu się tam państwo przyglądacie z taką uwagą? — zagadnęła p. de Varette.

— Fotografom — odparka Marcela, która machinalnie przewracała kartki albumu.

— Niech pani jutro przyjdzie! Dobrze? Nie odmów mi tej łaski, raz jeden, jedyny...

— Marcelko, czas do domu, bo dostaniemy burę od mężów za opóźnienie.

— Przyjdiesz pani? — prosił Valerie.

— Marcela podniosła na niego swe śliczne oczy, w których błyszczały łzy.

— Puść pan moją rękę, przyjdę!

Wyszły, a Lucjan szepnął: Kochana, kochana Marcela! Taka dobra, ładna i łagodna... warto ją kochać... A jednak w tej chwili nie chciałbym być na miejscu jej męża. (D. n.)

Projektujemy i wykonujemy: Ogrzewania centralne, wentylacje, wodociągi i kanalizację rurową, łaźnie, łazienki, wiercenie studzien i ustawianie pomp, Płalnie i suszarnie mechaniczne. (Oświetlenie patentowanym naftowym światłem żarowym „Znicz“ w miejscowościach nie posiadających gwałowi).

Chylewski, Hruby i Sp.
dawniej Władysław Niemeksza.

Biuro techniczne i Zakład instalacyjny we Lwowie, Kopernicka 15 a, II. piętro. 88

Przyjmujemy zamówienia na: Maszyny, kotły parowe, Chłodnie mechaniczne fabryki lodu, Gorzelnie, Fabryki drożdży, Browary, Tartaki, Młyny zwykłe i autonomiczne. Lokomobile i motory gazowe, benzynowe, spirytusowe (szwedzkie i amerykańskie) etc. etc.

wagon dla siebie, który pozwolono mu dołączyć do każdego pociągu; urządza się w nim więc zupełnie po domowemu. Tak serdecznie przyjęcia nie spodziewał się i sądzi, że nie zasłużył na nie. „Ze wszech stron witały mnie z radością i nadzwyczajną uprzejmością i ze wszech stron wołają: „w Szypce wszystko w porządku“.

List IV i ostatni nosi datę 28 marca (9 kwietnia). Opisuje w nim spotkanie swe z Makarowem, który zaprosił go na śniadanie. Później mieli razem wyjechać celem zapalenia statku w sztywny port, abyby Japończykom uniemożliwić wyjazd. Wyjechali istotnie na małym statku parowym. Statek, mający być zatopiony „był umyślnie na ten cel zakupiony. Ołbrzym — wyglądający jak dom o pięciu piętach robił przykre wrażenie, jakby człowiek, nie mający nawet pojęcia o tem, że za chwilę padnie ofiarą śmierci.

Przypomniało mi się nasze drogie dziecko, które sześcioblatko do końca nie znając swego stanu. (Córka, zmarła przed kilkoma laty. — Red.). Nie wiele jednak było czasu do refleksji. Na znak dany przez Makarowa dano dwa strzały torpedowe, które wyrzuciły olbrzymie stupy wody. Ołbrzym począł tonąć; tył zanurzył się szybko pod wodę, przód wznosił się ku górze, okazując olbrzymią ranę zadaną torpedą. Wreszcie ułożył się w sposób, jaki przewidziano. Stanowi on obecnie parawan, za którym mogą bezpiecznie czatować nasze łodzie torpedowe, nie obawiając się zamachów Japończyków...
Opisuje dalej swe odwiedziny na strażniczym statku „Gijak“, gdzie też przepędził noc, którą tak opisuje:

„Spałem źle i niespokojnie; zdawało mi się, że jestem u Lwa Tołstoja, którego pokój wyglądał tak, jak moja kajuta. I śniło mi się, że ta izba wali się nad moją głową, przebudziłem się z łkaniem, którego jednak nikt nie słyszał. Niebawem zbudził mnie adiutant wielkiego księcia i admirał zjawiał się widocznie wyspany i zadowolony. Był wesół i rozmowny; ciągle mi coś miał do powiedzenia. „Dlaczego pan nie odpowiada mi? — spytał nagle. Czyś pan śpiący? „Nie — odpieram — tylko słucham uważnie“. Czulem się jednak zmęczonym i pragnąłem się już znaleźć w moim wagonie. Makarow jednak nie puścił mię.

— Wszędzie pana będą zatrzymywać i pytać o hasło (hasło było Tesak). Zostań pan lepiej z nami, pójdziemy na nasz pancernik.

Udał się więc na pokład Petropawłowska, gdzie przygotowano mi wygodne łóżko. Makarow dał mi swoje plety i przepałem drugą noc doskonale. Dopiero rano powróciłem do mego wagonu, z którego list ten do Ciebie piszę. Moja nadzieja, że będę świadkiem bitwy morskiej, nie spełniła się dotychczas, sądzę jednak, że mi się to niebawem uda!..

Udało się — ale z tragicznym wynikiem! Do Petersburga przysłano w tych dniach ostatni rysunek Wereszczagina. Przedstawia on scenę z życia portowego w chwili, kiedy admirał Makarow otrzymuje doniesienie o pojawieniu się floty japońskiej w oddaleniu strzału działowego od Portu Artura. Omawia on tę wiadomość z szefem swego sztabu Molesem i przedstawia swój plan odparcia nieprzyjaciela. Wykonanie ma być pełne siły i mistrzostwa: pewien mecenas sztuki w Moskwie ofiarował za ten obraz 100.000 koron.

KRONIKA.

Djarżus lwowski.

Czwartek, 9 czerwca.
Teatr miejski: „Wszystko dobre, co się dobrze kończy“, komedia. Początek o godzinie 7 1/2 wieczorem.

Teatr ludowy: „Wieczór śmiechu“. Początek o godzinie 7 1/2 wieczorem.

Posiedzenie rady miejskiej o godzinie 6 wieczorem.

Kalendarz. Czwartek (9): Pryma i Felic. — Sławoja. — (27): Pteraponta. Wschód słońca o godzinie 4 minut 6, zachód o godzinie 7 minut 51.

Stan powietrza: Godzina 6 rano. Cięplota: + 13° R. Deszcz drobny.

Mianowania. Minister oświaty zamianował profesora politechniki lwowskiej, Teodora Marjana Talowskiego, konserwatorem sekcji II komisji centralnej dla sztuki i zabytków historycznych na lat pięć, a zarazem poruczył mu opróżniony po hr. Wojciechu Dzieduszyckim okręg konserwatorski, obejmujący powiaty polityczne Bohorodczan, Borszczów, Horodenka, Katusz, Kołomyja, Kosów, Nadwórna, Peceńszyn, Sniatyn, Stanisławów, Tlumacz i Zaleszczyki.

— **Szematyzm nauczycieli i nauczycielek** szkół miejskich we Lwowie wydanym będzie w tym roku po raz pierwszy nakładem gminy m. Lwowa. Koszt wydawnictwa wyniesie do 400 uoron.

— **Dia Tow. opieki nad terminatorami** uchwalił magistrat wyptacić 4 ratę subwencji rozłożonej na lat 15 po 200 k. rocznie, uchwalonej w r. 1900 temu bardzo godnemu Towarzystwu na zakupno własnego domu.

Dla straży ogniowej „Sokół“ uchwalono wyptacić subwencję 2.000 koron.

— **Młyn i tartak.** Gmina miasta Lwowa, zakupiwszy w Woli dobrostańskiej obszary gruntu, potrzebne dla zakładu wodociągowego, stała się także właścicielką młyna i tartaku w tej wsi, które są wydzierżawione. Obecnie kończy się okres dotychczasowej dzierżawy, będzie więc w najbliższym czasie rozpisana licytacja na nowy okres. Gmina pragnęłaby oddać młyn i tartak w ręce fachowe, zazwyczaj stają zaś do licytacji jeno pośrednicy. Zwracamy więc na to uwagę naszych przemysłowców.

Istniejąca też usiłowania w kierunku zaprowadzenia racjonalnego gospodarstwa rybnego w stawie dobrostańskim, a po poczynieniu pewnych wkładów mogłoby stać się bardzo lukratywnym przedsięwzięciem.

Rada szkolna krajowa, popierając poruszoną przez komitet jarmarku wyrobów krajowych myśl odbytej gremialnych wycieczek przez młodzież szkół średnich w kraju celem

zwidzenia wytworów rodzimego przemysłu, wydała do dyrekcji wszystkich szkół średnich odpowiedni okólnik.

Popieranie przemysłu krajowego. Konferencja dyrektorów kolejowych udzieliła komitetowi jarmarku wyrobów krajowych niższej dla przedmiotów przeznaczonych na ten jarmark. Zniżka ta ważna jest na kolejach austriackich, węgierskich i bośniacko-hercegowińskich. Wedle tej niższej, przedmioty wysyłane na jarmark płacą całą należność frachtową, z powrotem zaś wysłane nie opłacają już żadnej należności.

Rozprawa apelacyjna studentów ruskich, oskarżonych o znieważenie rektora, ks. dra Fijałki, toczyć się będzie w dniach 16 i 17 bm., przed senatem apelacyjnym, któremu przewodniczyć będzie radca Sopotnicki. Referentem jest radca Hirsch.

Sw. Medard minął wczoraj bez deszczu; zniknęła więc obawa 40-dniowego deszczu.

Nóż w robocie. Do warsztatu majstra szewskiego Antoniego Kuczkowskiego przy ul. Ormiańskiej przyszedł wczoraj około godziny 6 wieczorem w odwiedziny majster szewski Jan Haradz, zamieszkały przy ulicy Spadzistej 1. 1. W toku rozmowy, Kuczkowski skarżył się przed Haradz, że czeladnik jego Feliks Jaworski robić nie umie i psuje tylko skórę. Na to odezwał się Haradz do Jaworskiego, że jeśli robić nie umie, niech szkody majstrowi nie czyni, co rozniewało Jaworskiego do tego stopnia, że krzyknął do Haradzy: „Popatrz się na Brygidki, a nie na moją robotę“. W Haradzie, gdy usłyszał obelgę taką z ust czeladnika, zarwała krew, chwycił więc stojący tuż pod ręką blaszany kubek i rzucił go na głowę zuchwałego czeladnika. Kubek uderzył w czoło Jaworskiego i skaleczył go lekko, co znowu uprawiło trafionejgo w prawdziwą furję. Porwał się do stołka, chwycił leżący obok, a ostry jak brzytwa nóż szewski do ręki i z okrzykiem: „muszę go zabić“ odrzucił uciekającego z izby Haradze, zamknął drzwi, chwycił go za gardło i pchnął nożem w pierś pod serce, następnie dwukrotnie w lewą rękę, którą kluty zastąpił się, a w końcu pchnął go nożem w usta, raniąc wargi. Rozwydrzonego czeladnika oderwali wreszcie koleżdy jego od swej ofiary, zjawili się i policjant i zaprowadził nasamprzód obu na stację ratunkową, gdzie lekarze skonstatowali u Haradzy bardzo ciężką i głęboką ranę kłutą w dotku pod sercowym, rany ciężte na obu wargach ust i na ramionach. U Jaworskiego skonstatowano tylko lekką ranę darto tuczoną na głowie. Haradz odwieziono przy zachowaniu wszelkich ostrożności do szpitala powszechnego, Jaworskiego zaś uwieziono.

Najwyższe honorarium adwokackie. Adwokat francuskiego Tow. kanału panamskiego, William Cromwell z Nowego Jorku, pośredniczący pomiędzy akcjonariuszami a rządem Stanów Zjednoczonych w sprawie odstąpienia praw Towarzystwa rządowi amerykańskiemu, otrzymał za trudy swoje honorarium w sumie miliona franków. Sprawa ciągnęła się, co prawda, lat kilka i Cromwell miał wydać dość znaczną sumę na agitację w celu uzyskania zwolenników dla sprawy, której bronił, w każdym jednak razie honorarium wypłacone mu należy chyba do najwyższych ze znanych honorarjów adwokackich.

Kradzież kolektora loteryjnego. Wczoraj między 3 a 4 godziną popołudniu, dobrał się złodziej jakiś do zamkniętej na klucz kolektury loteryjnej w arcybiskupiej kamienicy (Rynek 9) i zabrał z szuflady około 1000 koron w srebrnej i niklowej monecie.

Fatalne wścigi piaskarzy. Na ul. Krzyżowej prześlizgali się wczoraj dwaj furmani, wiozący piasek, przyczem wóz Marcina Tecnika zawadził ośią o zwisającą z wozu nogę rywała, Franciszka Borsuka i zламаł mu ją tak szkaradnie, że Borsuk prawdopodobnie będzie musiał poddać się jej amputacji.

Kradzież. Jednorocznemu ochotnikowi 30 pp. Jarostawowi Kunińskiemu, skradziono z mieszkania przy ul. Króla Leszczyńskiego 1. 36, mundury i bagnet z kupa.
Zygmuntowi Willnerowi, zamieszkałemu w pasażu Hermanów, skradziono wczoraj przedpołudniem z mieszkania srebra, wartości sto kilkadziesiąt koron i 112 koron gotówką. Pojeżdżaną o współudział w tej kradzieży Marię Nastarowską, była służącą Willnera, aresztowano.

Złosiwy pies. Piesek jednej z pań aktorek teatru miejskiego, zamieszkałej przy ul. Akademickiej 1. 15, pokąsał wczoraj w nogę praktykanta handlowego Goldstauba. Złosiwego psa doścignęła wnet Nemezis, gdyż w parę minut później złał go oprawca.

Bójka. Parobcy rzęznika Kotowicza obiti wczoraj kijami po głowie Jana Kotylaka i pozdzierawili mu ją tak, że lekarze stacji ratunkowej zaklejać musieli rany.

Wybuch terpentyny. Lokaj z ul. Podlewskiego Konstanty Petech, przyszedł wczoraj po południu do dozorczy domu pod l. 43 b. przy ul. Sykstuskiej Antoniego Szeptycykiego z prośbą, by pozwolił mu ugotować w swem mieszkaniu bianiak farby do zapuszczenia podłogi. Stróż pozwolił na to, zaledwie jednak terpentyna kipieć zaczęła, eksplodowała nagle i rozlawszy się naokoło, wzniciła pożar. Zanim przybyła wezwana straż pożarna, padło ofiarą płomieni całe urządzenie stróżowego mieszkania, a szczególnie pościel i obrazy wartości kilkudziesięciu koron. Z ludzi nikt nie odniósł uszkodzenia.

Wybory do sejmiku bukowińskiego odbędą się z kurji wiejskiej 22 lipca, z kurji miast 26 lipca, a z kurji większych posiadłości i z izby handlowej 28 lipca.

Egzamin dojrzałości w gimnazjum IV w Krakowie odbył się po raz pierwszy, pod przewodnictwem inspektora szkół średnich dra Ludomila Germana, w dniach od 30 maja do 4 czerwca br. Do egzaminu przystąpiło 31 uczniów, 4 eksternistów. Egzamin dojrzałości złożyli: Białkowski Eugeniusz, Buratowski Władysław, Chmielewski Zdzisław, Czerny-Szwarcenberg Michał, Dankiewicz Gwidon, Dattner Erwin, Dostali Bohdan (z odzn.) Fink Wilhelm (z odzn.), Grosser Hugo (z odzn.), Guwca Edward, Holik Juljan, Kaszczyko Mikołaj (z odzn.), Klimata Antoni, Korotkiewicz Marcin (z odzn.), Kropatski Adam, Lubasz Bernard (z odzn.), Ogrodziński Wincenty (z odzn.), Ostrowski Jan, Galla Władysław, Piątek Antoni, Porębski Józef (z odzn.) Poznański Kazimierz, Scheurich Henryk, Skimina Stanisław (z odzn.), Stolarzewicz Stanisław (z odzn.), Stupnicki Jan (z odzn.), Zakułski Ludwik, Karpiński Bolesław (eksternista), Sikora Teofil (eksternista), 1 uczeń reprobowany na rok, 3 uczn. publ. i 2 ekstern. może poprawiać po wakacjach egzamin z jednego przedmiotu.

Pożar. W Jaksanicach pod Przemysłem zniszczył pożar wczoraj 16 zagród włościńskich z domami mieszkalnymi, stodołami, stajniami i szopami.

Polacy w Mandżurji. Z teatru wojny (z Laojang) pisze specjalny korespondent warszawskiego Słowa: Naczelnikiem oddziału słu-

żby drogowej na całej linii południowej (od Charbinu do Portu Artura i Dalnego) jest inż. Adam Szydłowski, posiadający swoje biura w Laojang. Naczelnikiem oddziału służby drogowej w tymże Laojang jest inż. Kazimierz Karpowicz, jego zaś pomocnikiem p. Janicki. Naczelnikiem dystansu drogi w Mukdenie jest p. Stanisław Czyżewski, naczelnikiem uczątku służby drogowej w Dasziczao jest inż. Ludwik Czajkowski.

Naczelnikiem działu służby trakcji w Liaojang jest inż. Doboszyński.

Sekretarzem oddziału służby drogowej w Liaojang jest p. Witold Danielewicz, głównym rachmistrzem p. Karpowicz, zaś p. Bar jest kontrolerem rachunkowości służby ruchu.

Naczelnikiem specjalnego pociągu wodza armji, generała Kuropatkina, jest p. Ludwik Radwan.

Wymieniam tu tylko tych Polaków na dalekim Wschodzie, którzy zajmują stanowiska wyższe. Po za nimi atoli, na linii, objętej dziś akcją wojenną, poznaje dużo Polaków w charakterze naczelników stacyj, techników, buchalterów, telegrafistów, majstrów drogowych, maszynistów, ślusarzy i kantorzystów.

Nieszczęśliwa cesarzowa, żona Maksymiljana meksykańskiego, obłąkana Charlotte, obchodziła w dniu 7 czerwca b. r. 65 rocznicę urodzin. Stan jej fizyczny jest zupełnie zadowalający, nieszczęśliwa mieszka w pałacu Bouchout, w otoczeniu małego dworu, złożonego z trzech dam honorowych, dwóch szambelanów i lekarza przyocznego. Codziennie odbywa kilkogodzinne przechadzki po wspaniałym parku. Księżniczka Klementyna odwiedza prawie codziennie swą ciotkę, hr. Flandrija dwa razy tygodniowo. Cesarzowa miewa obecnie tylko bardzo rzadko silniejsze ataki.

Krwawy dramat rozegrał się w Jakucku. Nowo zamianowany gubernator hr. Kutaissów z zemsty za to, że skazałby polityczni nie chcieli wstępować do szeregów ochotniczych przeciw Japończykom, zaczął im dokuczać tak strasznie, że sześćdziesięciu z nich uciekło się do formalnego buntu. Na zabarykadowanych w pewnym domu, wysłano silny oddział wojska, który zdobył nareszcie „fort“, kładąc trupem 5, a według innych 9 skazańców. Od strzałów obłąkanych padło 2 żołnierzy. Obecnie, wszyscy pozostali przy życiu, poszli pod sąd wojenny, pod zarzutem czynnego oporu władzy, za co przewidziana jest kara śmierci.

Najwyższe honorarium adwokackie. Adwokat francuskiego Tow. kanału panamskiego, William Cromwell z Nowego Jorku, pośredniczący pomiędzy akcjonariuszami a rządem Stanów Zjednoczonych w sprawie odstąpienia praw Towarzystwa rządowi amerykańskiemu, otrzymał za trudy swoje honorarium w sumie miliona franków. Sprawa ciągnęła się, co prawda, lat kilka i Cromwell miał wydać dość znaczną sumę na agitację w celu uzyskania zwolenników dla sprawy, której bronił, w każdym jednak razie honorarium wypłacone mu należy chyba do najwyższych ze znanych honorarjów adwokackich.

Z kraju.

Buczacz. (Kuchnia dla pogorzalców). Związana po pożarze Buczacza kuchnia dla pogorzalców chrześcijan (bez względu na narodowość) z miasta i Nagorzanki, rozesała obecnie członkom swoim sprawozdanie z rachunków. Jak widzimy ze sprawozdania, kuchnia ta funkcjonowała przez całe trzy tygodnie, dostarczając ciepłej strawy dla nieszczęśliwych pogorzalców, którzy w pokaznej liczbie, bo przeciętnie w 280 a nieraz i w 300 osób zgłaszali się do kuchni po objady i kolacje. Zarząd kuchni spoczywał w ręku komitetu z pań miejscowych, które wraz z niestrudzoną swą przewodniczącą panią Wandą Stojowską, zajmowały się gotowaniem, rozdzielaniem strawy i dozorowaniem kuchni. Z uznaniem podnieść tu muszę, że właściwie zorganizowanie i istnienie tej kuchni zawiądzęcej należy mrowczej pracowitości i troskliwości pań naszych, jak: P. Hirschlerowej, P. Telakowskiej, a nade wszystko p. Wandzie Stojowskiej, która pierwsza po klęsce rzuciła myśl zawiązania kuchni, myśl tę zamieniła w czyn i przez cały czas istnienia tej dobroczynnej instytucji była jej sercem i duszą odana. To też i biedacy zrozumieli pracę naszych pań, a nie mogąc w inny sposób dać wyrazu swej wdzięczności urządzili pomiędzy sobą składkę pieniężną, a zebrane pieniądze ofiarowali na mszę św. na ubtanieg zdrowia i szczęścia dla swych dobrodziejek. Obysmy takich Polek-obywatelek mieli jak najwięcej.

(Kradzież w pociągu). Księdzu Stanisławowi Jaworskiemu wikaremu z Barysza, skradziono w piątek tj. 3 bm. w pociągu osobowym, zjadającym wczoraz z Stanisławowa do Buczacza, na przestrzeni pomiędzy Niżniowem a Buczaczem, kwotę 120 koron, z kuferka podróżnego. Sprawcę kradzieży aresztowała policja w Buczacz, w szynku jakoba Eisnera. Ciekawość budzi ten fakt, że przy rewizji aresztowanego przeprowadzonej na dworcu kolejowym w Buczaczu nie znaleziono u niego ani centa, później zaś w szynku znaleziono jeszcze 98 koron.

(T. S. L.). Jak donosiliśmy już, Koło miejscowe T. S. L. nie ustaje w pracy. Dnia 3 bm. otwarto czytelnię w Pyszkowcach, a w dniu 5 bm. odbyło się uroczyste otwarcie czytelnii w Baryszu, przy współudziale członków Koła przybyłych z Buczacza tudzież miejscowego nauczycielstwa. Przy otwarciu pan Włodek prof. gimn. z Buczacza w pięknych słowach wyjaśnił zebrany, czem była dla nas konstytucja 3 maja a następnie p. M. Orzelski z Buczacza w krótkim lecz ciepłym przemówieniu wezwał włościńców do korzystania z czytelnii i ksiązek. Po przemówieniach, pani Siedlecka z Barysza, pod której zarządem czytelnia pozostaje, rozpozyczyła książki. Zaznaczyć należy, że w Baryszu, miasteczku liczącem około 5.000 mieszkańców, z której to liczby prawie 70 procent włościńców narodowości polskiej, nie było dotąd, ani czytelnii, ani sklepiku polskiego, podczas gdy Rusini utrzymują 3 czytelnie i kilka „kramnych“.

(Koncert.) Na dochód pogorzalców, urządzono tu w zeszłą sobotę koncert przy współudziale członków Tow. Moniuszki i p. Hackera ze Stanisławowa, tudzież p. M. Orskiej z Buczacza. Szkoda tylko, że sala świecila rażącemi punktami a to prawdopodobnie z powodu za wysokich nieco cen miejsc (4 kor. krzesło), do

których publiczność buczacza składająca się przeważnie z warstw urzędniczych nie jest przyzwyczajona. Dochód wynosił 300 koron w tych 200 koron nadatką Anny hr. Wolańskiej.

(Strejk stolarzy). W niedzielę 5 bm. wybuchł tu strejk żydowskich czeladników i pomocników stolarskich. Żądania strejkujących są bardzo skromne, żądają tylko zmniejszenia czasu pracy na 10 godzin dziennie, przy dotychczasowej płacy. Do porozumienia z pracodawcami dotychczas nie przyszło. Strejkujący zachowują się bardzo spokojnie.

Dobczyce. (Tragedja rodzinna). Dnia 1 bm. zaszedł tu tragiczny wypadek. W domu Magdaleny Gremplowskiej mieszkali razem córka jej Agnieszka, zamężna Jaworska, ze swym mężem, a zięciem pierwszej Janem Jaworskim. Jak zwykle, nie było między nimi zgody, lecz panowały ustawicznie niesnaski i kłótnie, albowiem Jaworski lubił się upijać, a gdy mu fundusów zabrakło, zwykł był od żony swojej ciężko zapracowany grosz na trunki wyłudzać, czemu się matka zwykle sprzeciwiała. Wynikiem tych ustawicznych niesnasek i nieporozumień był tragiczny wypadek, którego ofiarą padła teściowa Jaworskiego, Magdalena Gremplowska, 74-letnia kobieta. Rano 1 czerwca zażądał ją worski od żony swojej pieniędzy na trunki, a gdy jego żądaniu odmówiła, począł ją bić. Gdy matka jej stanęła w obronie, nie pozwalając bić swej córki, odepchnął ją od siebie tak nieszczęśliwie, że ta przewróciwszy się na ziemię, wyzionęła ducha. Nieżywa, po skonstatowaniu natychmiastowej śmierci przez miejskiego lekarza dra Teufła, odwieziono do kostnicy, gdzie nastąpi obdukcja zwłok. Jaworskiego uwięzili żandarmerja.

Kossów. (Wystawa gospodarsko-przemysłowa). Postanowiona na 19 i 20 czerwca br. wystawa gospodarsko-przemysłowa w Kossowie zapowiada się świetnie. Główną atrakcją wystawy będą znane powszechnie z pięknej budowy, wytrzymałości, siły i łagodności konie huculskie, prztem będą mogli zwiedzający zapoznać się z pięknymi wyrobami huculskimi. Huculi zrozumieli dobrze korzyści, jakie im może przysporzyć wystawa i zapoznanie w ten sposób ogółu o ich artystycznych i praktycznych zdolnościach w dziedzinie przemysłu drzewnego, gancarskiego, koszykarskiego, tkackiego i t. p. na też zgłoszenia przedmiotów na wystawę plyną w wielkiej liczbie. Nie zabraknie pięknych kilimów, zapasek i chodników, wyrobionych w tutejszej szkole tkackiej i w prywatnych kilku warsztatach, nie braknie o pięknych barwach i wzorach długowłosisztych koców wełnianych, wyrobionych przez Huculów w Jaworowie i w Żabiu, zbierze się też piękny zbiór lasek, toporków, talerzy itp. wysadzanych perłkami i drucikami metalowymi. W ogóle wszystkie gatunki przemysłu domowego będą reprezentowane, tak, że każdy zwiedzający wystawę, będzie mógł wyrobić sobie zdanie o prawdziwie artystycznych pracach Huculów. Zjazd gości będzie bardzo liczny, wobec czego komitet już obecnie poczynił starania, by przyjezdni znaleźli wygodny odpoczynek i zdrowe jado. Nie tylko wystawa, ale i wspaniałe widoki w najbliższej okolicy, wozorowo prowadzony zakład leczniczy dra Tarnowskiego, saliny zwabiają do Kossowa liczny zastęp gości. Wystawa przemysłowa zostanie otwartą 19 czerwca br. o godzinie 1 w południe, wystawa koni i bydła tytu huculskiego 20 czerwca o godzinie 10 rano.

Nisko. (Wizytacja). Dnia 4 bm. zjechał do naszego miasteczka namiestnik hr. Potocki celem lustracji starostwa. Po odbytej wizytacji odjechał hr. Potocki do Rudnika, gdzie spędził dzień na polowaniu w okolicznych lasach.

(Uroczystość). U nas jako filjalnym kościele parafji w Racławicach odbyła się uroczystość Bożego Ciała dopiero dnia 5 bm. Wypadła ona wspaniale, celebrowana przez ks. Ignacego Pyzika, otoczonego tłumami ludu z całej okolicy wśród salw wojska. Honorową służbę pełniła druga kompanja czwartego bataljonu strzelców pod komendą kapitana Gosławskiego. I pogoda z początku niepewna, jednak dopisała, to też nie było żadnej spieki.

(Festyn). W niedzielę 5 bm. odbył się na dochód ochotniczej straży ogniowej w Kopkach w lesie kopeckim festyn, staraniem pp. W. Zawiszy, H. Niewolkiewicza, J. Markiewicza, P. Pasieki i St. Białasa. Przepiękna pogoda, dobrowolny program i uroczę miejsce wabily, to też i tłumy ludzi skorzystały a nawet okolica dopisała, to też i rezultat wcale dobry.

Lwów. Rendez-vous przejezdnych. Bez przerwy gorąca kuchnia, znakomity bufet, piwo pilzneńskie i busiarskie, delikatesy, magazyn win i herbat. Musiałowicz i Janik, naprzeciw hotelu Imperial.

*** Środek upiększający.** Zdumiewającym jest skutek prawdziwego angielskiego mleka ogorkowego C. Balassa, które już po dwu — trzykrotnem natarciu usuwa piegł, plamy wyrobiane, przyszcze, wągr i rozmaite nieczystości skóry i twarz czyni świeżą, gładką, białą i młodą. Należy uważać, ażeby na każdej flasce uwidocznionem było nazwisko Balassa. Prawdzie działający ten środek upiększający, został odznaczony złotym medalem we Wiedniu i Paryżu. Cena jednej flaszk 2 kor., prawdziwe angielskie mydło ogorkowe 1 kor. — Puder 120 kor. Wysyłka pocztowa przez aptekarza C. Balassa, Buda-peszt-Erzsébet-Falva. Główny skład dla Galicji: Apteka Zygmunta Ruckera, Lwów i apteka F. Bayera, Przemysł, plac na Bramie 1. 4. 153

*** Festyn w Winnikach.** Stowarzyszenie „Rodzina“ w Winnikach, urządziła w niedzielę 12 b. m. wielki festyn.

*** Z „Biblioteki słuczaczów prawa.“** Na nadzwyczajnym walnem zgromadzeniu członków „Biblioteki słuczaczów prawa“ dnia 6 b. m. wybrano zastępcą przewodniczącą J. Janę P. Dąbrowskiej, bibliotekarzem Józefą Manna, skarbnikiem Bolesława Gruszewskiego.

*** Wscięgi wiosenne** oddziału kolarskiego „Sokoła“ w Krakowie, odbędą się dnia 19, a w razie stałej niepogody dnia 26 czerwca b. r. o godzinie 3 popołudniu na szosie Czynyń-Cio. Wscięgi dostępne są dla członków wszystkich oddziałów kolarskich, ewentualnie Towarzystw sokolich, które takich oddziałów nie posiadają.

Zgłoszenia wraz z wpisowem należy nadesłać najpóźniej do dnia 18 czerwca na ręce sekretarza dra P. Beknera, Kraków, Sukiennice 20, który też udziela na żądanie wszelkich objaśnień.

Zmarli:

W Wojułyczach zmarł ks. prałat Kaliks Gross, miejscowy proboszcz, w 75 r. życia.

NOTATKI

literackie i artystyczne.

Repertoar teatru miejskiego we Lwowie. Dziś we czwartek (przedstawienie po-

pularne, po cenach zniżonych) „Wszystko dobre, co się dobrze kończy“, komedia w 5 aktach, a 8 odsłonach Wiliana Sakspra.

Juro w piątek „Madame Sherry“, operetka w 3 aktach Hugona Feliksa.

W sobotę „Labirynt“, sztuka w 5 aktach Pawła Hervieu.

Repertoar teatru ludowego we Lwowie. (Sala dawnego Colosseum, pasaż Hermanów). We czwartek, 9 bm., „Wieczór śmiechu“, z nader urozmaiconym programem, z udziałem całego personalu.

W piątek, 10 bm., z powodu przygotowań do „Żaków“, przedstawienia nie będzie.

W sobotę, 11 bm., popołudniu o godzinie 3 1/2, przedstawienie dla studentów, po cenach zniżonych, „Zyd polski“, dramat w 3 aktach Erckmana i Chatriana. — Wieczorem o godzinie 7 1/2 „Spudłowali“, komedia w 1 akcie Zalewskiego, „Zaki“, operetka w 2 aktach Anzczyca, muzyka Hofmanna i koncert pani Zwiebel.

Teatr ludowy wystawił wczoraj wyborna 4 aktową farsę K. Zalewskiego p. t. „Oj mąż czyżni, mężczyźni“, należąca do rzędu najlepszych prac wysoki cenionego autora. Posiada ona dużo humoru, okraszona pieprzkiem i nie pobawiona przytem pewnej ironii i satyry. Grano ją w teatrze ludowym bardzo dobrze; wszyscy biorący w niej udział oddali swe role starannie i ze zrozumieniem. Naturalnie całą uwagę zwracała na siebie pani Arciszewska, po raz pierwszy występująca na scenie teatru ludowego. Grała rolę Amelji, a grła ją z takim zacięciem, że od razu zdobyła sobie sympatję. Pani Arciszewska posiada wszystkie warunki dobrej artystki: wspaniałą postawę, dobrą dykcję i ułożenie salonowe. Obok niej na pochwałę zasługują przedewszystkiem panie Oiska i Kwiecińska, oraz pp. Pilarski, Lipczyński, Rowjowski, Skalski i Sowński.

Przekłady z polskiego. W Lipsku ukazały się jednocześnie dwa przekłady powieści Sienkiewicza: „Quo vadis?“. Jeden, bez wskazywania tłumacza, nakładem instytutu bibliograficznego Adolfa Schumanna, drugi zaś dokonany przez Pawła Seligera, wyszedł w „Bibliotece uniwersalnej Reclama“.

Ze świata sztuki. Ciekawą wiadomością podaje berliński Loc. Anz. Oto donosi on, że Leoncavallo radził generalnemu intendantowi Hülssenowi, ażeby do roli Henniga w „Rolandzie z Berlina“, zaangażował pewnego polskiego tenora. Pismo nie wymienia nazwiska; zdaje się jednak, że chodzi tu o Bandrowskiego. — Wątpić należy, czy propozycja ta bardzo się Huisenowi podobała!

Młody „król skrzypków“ Jan Kubelik — jak się zdaje — zmęczył się już swymi tryumfami. On, lub też może raczej, jego młoda arystokratyczna żona, nie może zrozumieć, dlaczego mając już bardzo piękny majątek, ma jeździć, męczyć się i garć nawet wówczas, gdy niema ku temu ochoty! Prawdopodobnie, po-załem kryje się odrobina zazdrości. Panią Kubelikową zmęczyła wycieczka amerykańska, zwłaszcza, że niepodobala się jej zbytnia beceremonjalność pań amerykańskich, wobec jej męża. Samego niechce go puścić w świat, więc chce go skłonić do zaniechania artystycznych wycieczek. Kubelik podobno myśli zastosować się do życzenia żony.

Nowe „cudowne dziecko“ wynaleziono w Hiszpanji; jest niem ośmiolatnia Georgetta Guller, która koncertami swemi uprawia w podziwy cały Madryt. Prasa uważa ją za genjusza muzyczny, podnosząc i to, że zaczęła grać do-pleru w 6 roku życia. Technika jej ma być zadziwiająca, a pamięć taka, że bez nut grywa całe utwory klasyczne. Wszystko gra *prima vista*, a jej interpretacja nie pozostawia nic do życzenia. Kompozycje jej wykazują olbrzymi talent. Jeden z dzienników z dumą wola, że Georgetta stanie się w zakresie fortepianu tem, czem Sarassate jako skrzypek.

OPERA.

Szereg przedstawień operetkowych, dość zresztą udanych — z wyjątkiem „Mikada“, który z powodu nieodpowiedniej po części obsady i braku należytego przygotowania, wypadł słabo i nie odniósł większego sukcesu — przegrodził wczoraj wieczór operowo. Zapowiedziano Weberowskiego „Wolnego strzelca“ z debiutem p. Wandy Bronowskiej w roli Agaty. Niewtajemniczeni nawet w sprawy zakulisowe mogli się łatwo domyśleć, że wskrzeszenie opery domorostej po tak długiej przerwie, w miesiącu czerwcu, na jeden li tylko wieczór; jak to mówią — ni stąd ni z owad — musi pochodzić z innych powodów, niż z chęci obdarzenia publiczności znanym, ogrymym i — bądź co bądź — przestarzałym „Wolnym strzelcem“. Chodziło więc niezawodnie o ten debiut...

Tem większe było zdziwienie zebranej na wczorajszym przedstawieniu publiczności, gdy ją uwiadomiono, że ten debiut nie przyjdzie do skutku! Partję Agaty odśpiewała p. Łopatynska.

rzutu pod batutą p. Elsyka. Na uznanie za-
sługiwała również reżyserja opery i efektowna
„mise en scène“ trzeciego obrazu, nie pozos-
tawiająca istotnie nic do zyczenia.

Fr. Neuhauser.

MOZAJKA.

(Leoncavallo, cesarz Wilhelm i tancerka hi-
szpańska; artystka unikająca holdów i owacj;
„Mimi Pinson“).

(Δ) Cesarz Wilhelm na widok dedy-
kacji umieszczonej na wspaniale oprawnej
partyturze „Rolanda“, miał rzec do Leoncavalla,
że złączenie swego nazwiska z jego dziełem
uważa za prawdziwy zaszczyt dla siebie.

Cesarzowi niestety przybyła bardzo szybko
ry-walka — w postaci baletnicy. Oto wystę-
pująca w ogrodzie zimowym w Berlinie
hiszpańska tancerka Tordajada, pięknoscia
swą i wdziękiem tak silnie uczyniła na mini-
strze wrażenie, że w liście napisanym do niej
ofiarował jej nie dedykację, ale całą hiszpań-
ską operę w jednym akcie. *Berl. Tagbl.*, który
to opowiada — o response artystki dyskretnie
milczy.

Być może, że panna Tordajada nie lubi
holdów podobnie jak słynna ongi artystka
pani Antonia Navarro, znana w świecie sztuki
jako Mary Andenon. W roku 1889 ustąpiła
ze sceny i żadne, najpompowniejsze nawet pro-
pozycje nie zdołały jej skusić do pojawienia
się na scenie. Znany impresario Morrissey po-
stanowił raz jeszcze spróbować szczęścia i
skłonił ją do wycieczki po Ameryce. Gwa-
rantował jej piękną sumę, bo 700.000 koron,
a prócz tego postarał się o serdeczne zaprosze-
nie, które za Amerykę podpisałi ludzie
tacy jak kardynał Gibbons, arcybiskup Farley,
senator Depev, generał Miles i milionjer
Vanderbilt, Cerge Gould, Russel etc. Zapew-
niono artystkę, że zostanie owacyjnie przy-
jęta, program pozostawiono jej woli, a pro-
szono tylko, ażeby w najszerszej mierze
uwzględniła Szekspira, Tenysona i Long-
fellowa. I maż jej i syn sprzyjały propozycji
impresarja: artystka jednak oświadczyła, że
obstaie przy swem, przed piętnastu laty po-
wziętem postanowieniu: dokończenie życia w
w zaciszu domowem.

Mimi Pinson!..

Alfred Musset napisał opowiadanie, któ-
rego bohaterką jest Mimi Pinson, typ poczci-
wej, dobroduszej, a lekkiej robotnicy pary-
skiej. Owóż znany twórca opery „Luise“ Gu-
stav Charpentier, użył nazwiska bohaterki
Musseta, na firmę dla stowarzyszenia, mają-
cego na celu krzewić wśród robotnic pary-
skich zamiłowanie do śpiewu, muzyki, tańcu,
gimnastyki etc.

Towarzystwo to utworzone zostało istotnie
pod nazwą „Conservatoire populaire de
Mimi Pinson“ — a obecnie prezentowało się
Paryżanom na publicznym popisie w wielkiej
sali pałacu Trocadero. Popis udał się nad-
spodziewanie; jakkolwiek nauka udzielana
bywa tylko dwa razy tygodniowo, to jednak
300 dziewcząt stanęło do popisu, który ściąg-
nął tłumy publiczności „Petites ouvrières“
skromnie ale sztywnie ubrane, zbierały za
wykonalnie każdego numeru programu hu-
czne oklaski. Oprócz powoźniejszych utwor-
ów (jak Gounoda: Mireille, Saini-Saënsa:
Samson — i Masseneta: Nuit persane) program
wypełniały popularne piosenki Clémenta, Du-
ponta i Legay'a, które przewybornie zostały
wykonane. Nastąpiły później popisy na forte-
pianie, organach, skrzypcach, później tańce
pełne wdzięku i gracji, gimnastyka, a wre-
szcie deklamacja. Obchód zakończył piękny
hymn dziękczynny do Boga (słowa i muzyka
G. Charpentiera). Kompozytora, który stwo-
rzył to wielce pożyteczne i tak pięknie roz-
wijające się towarzystwo, publiczność uczciła
serdeczną owacją.

Straszna katastrofa kolejowa.

Widownia strasznej katastrofy kolejowej
była linja kolei Wschodnio-Chińskiej pomię-
dzy stacjami Schuanmjaotse i Sipinghajem.
Przebieg jej tak opisuje gazeta „Wost. Oboz-
renie“

Katastrofa zdarzyła się na bagnistej nizi-
nie. Pod wpływem dżdżu tor widocznie osiadł
jedną stroną, wskutek czego pociąg pasażer-
ski, przepelniony kobietami, dziećmi i rannymi
żołnierzami, wyskoczył z szyn. Pierwszy
wykoleił się parowóz, nie mogący utrzymać
równowagi. Runął na bok, miażdżąc swoim
ciężarem pomocnika maszynisty. Pałac jakimś
cudem ocalał. Za parowozem uległ rozbięciu
wagon pocztowy, następnie zaś duży wagon
pulanowski III klasy. Wagon ten stał się
grobem dla wszystkich prawie znajdujących
się w nim podróżnych. Z pod kupy rumo-
wisk wydobyto przeszło 30 trupów. Wiek-
szość była w straszliwy sposób pokala-
czona.

Część środkowa pociągu, składająca się
z dwóch wagonów II i III klasy, ocalała. Na-
tomiaś na końcu pociągu rozegrał się dramat
prawdziwy. Pociąg zamykały cztery wagony
towarowe, przerobione na wagony sanitarne.
W wagonach tych jechali chorzy żołnierze z
Dalnego. Pociąg zamykało kilka wagonów z
pełnym ładunkiem towaru. Najwidoczniej; w
chwili wykolejenia się parowozu, dążące za
nim bezpośrednio wagony cofnęły się gwałtownie
w tył, spotykając się z wstępnym ru-
chem ciężkich wagonów końcowych. Cztery
wagony sanitarne uległy doszczętnemu rozbi-
ciu, tworząc wielką piramidę z drzewa, żelaza
i ciał ludzkich.

Wszyscy pasażerowie, którzy ocaleli, wraz
z 5-ma lekarzami, rzucili się do ratunku. Nie-
bawem przybył na miejsce katastrofy pociąg
sanitarny z personelem lekarskim i siostrami
miłosierdzia. Wydobywanie rannych z pod
szczytów wagonów było wielce utrudnione
wobec tego, że wagony leżały jeden na dru-
gim, splecione żelaztem. Należało poczynać
sobie nader ostrożnie, aby nie pogarszać doli
nieszczęśliwych, przyniesionych podwójnym
nieszczęściem: dawnej choroby i świeżo otrzy-
manymi ranami. Rozdzierające jęki i nawoły-
wania o ratunek przesywały powietrze, mro-
ząc krew w żyłach. Z ośmiu wagonów

mieszali się członki ludzkie. Jednej kobiety
przez trzy godziny nie można było wydobyć
z pod masy rumowisk.

Bilans katastrofy przedstawia się w po-
nurnych cyfrach: 33 osoby zabite i 59 rannych.

Tor kolejowy uległ znacznemu uszko-
dzeniu.

Z dymem...

(S) Ciekawe zestawienie konsumcji i do-
chodów znajdujemy w sprawozdaniu ministere-
stwa finansów za rok 1902. W roku tym do-
chód z tytoniu wyniósł więcej aniżeli 219
milionów koron, w czem czystego dochodu
135 milionów koron. W służbie zarządu ty-
toniowego stało w tym czasie 40.445 osób,
w tej cyfrze nie mniej niż 35.824 kobiet zaję-
tych w 30 fabrykach, 7 urzędach odbiorczych
i 19 magazynach. Przeciętny tygodniowy za-
robek wynosił u mężczyzn 14, u kobiet 10-46
koron, dodać jednak trzeba, że w Galicji
zarabiali robotnicy przeciętnie
tylko 10-26 koron, a kobiety tylko
po 7-96 koron.

Dla czego?

Jak wzrosła konsumcja tytoniu, daje naj-
lepsze wyobrażenie następujące zestawienie.
W stosunku do ludności stanowił wydatek
na głowę:

	1875	1902
na cygara	284 kor.	323 kor.
na papierosy	006 „	212 „

Konsumcja tytoniu utrzymała się w rów-
nej mniej więcej mierze, natomiast zmniej-
szyła się w tym czasie konsumcja tabaki i to
bardzo znacznie bo w stosunku do jednego
mieszkańca z 42 haleryz na 16 haleryz rocznie.
Wyrzeka jednak ministerstwo finansów że i tu
się coś psuje, a mianowicie, ludzie zaczynają
ograniczać się w paleniu i pałą gorsze sorty.
Największy wzrost konsumcji wykazują t. z.
Inländerzigarren w cenie 3 h. Co to znaczy?
Oto, że przedewszystkiem pogorszyły się ekono-
miczne stosunki, skoro pewna część ludzi
ogranicza swoje zwykłe wydatki. Ale ten
objaw ma jeszcze jedno znaczenie, to mianowicie,
że głównymi trybutarjuszami skarbu
w dziale tytoniu i loterji, są szerokie masy
pracującej ludności, które w r. 1902 zapłaciły
nie mniej jak 22½ miliona koron za cygara
(t. zw. „Aus- i Inländer“).

Delegacje wspólne.

(Telegramy „Dziennika Polskiego“).

Delegacja węgierska.

Budapeszt. Węgierska delegacja od-
była wczoraj końcowe posiedzenie. Po stwier-
dzeniu zgodności uchwał obu delegacji wspólny
minister finansów Burian podziękował
imieniem monarchy delegatom za gorliwą i
patrijotyczną pracę. Po końcowem przemówie-
niu prezesa delegacji Szella sesję zamknięto.

Wojna Japonji z Rosją.

Czy Rosjanie spieszą na odsiecz Portu
Artura, nie jest stanowczo wiadomem, gdyż
krążą o tem zupełnie sprzeczne z sobą wie-
domości. I tak *Daily News* donosi, że me-
morjał Aleksiejewa o konieczności pospie-
szenia Portowi Artura z odsieczą, wywołał
w Petersburgu wielkie wrażenie i rada wo-
jenna w Petersburgu uchwaliła początkowo
polecić Kuropatkinowi, aby z odsieczą podą-
żył. Później atoli, car rozstrzygnął inaczej, a
mianowicie zacydował, aby rozstrzygnięcie
tej kwestji pozostawić Kuropatkinowi, który
miał podobno oświadczyć, że raczej złoży
dowództwo, niż przyłoży rękę do tak ryzy-
kownego kroku, który może przynieść tylko
klęskę armji rosyjskiej.

Anielscy fachowcy wojskowi sądzą, iż
próba odsieczy Portu Artura jest już dziś
spóźniona, należało ją bowiem podjąć przed
bitwą pod Kinczu. Dziś zaś sytuacja przed-
stawia się w ten sposób, że 3 i 6 armja ja-
pońska będą w możności powstrzymać marsz
gen. Stackelberga, podczas gdy armja 4 pod
komendą gen. Oku dokona obłężenia Portu
Artura. Decydujących bitew oczekują w przy-
szłym tygodniu.

Natomiast pisma francuskie i rosyjskie
twierdzą stanowczo, że gen. Kuropatkin speł-
niając rozkaz cara, dąży pospieszenie na po-
łudnie na odsiecz Portu Artura. W najbliż-
szych dniach będzie wiadomem, która z po-
wyższych dwóch wersji jest prawdziwą i czy
Kuropatkin w istocie maszeruje na odsiecz.
Tymczasem Japończycy rozszerzają sferę
swej działalności. Z Tokio telegrafują do
Daily Telegraphu, że mikado zarządził mobi-
lizację 3 nowych dywizji, które udadzą się
do północnej Korei i będą następnie atakowa-
wały Władywostok.

W północnej Korei koło Gensanu ciągle
pojawiają się oddziały rosyjskie i niepokoją
tam Japończyków. Z Petersburga donoszą, iż
oddziały te należą do generała Leniewicza,
który maszeruje od Władywostoku do pół-
nocnej Korei, aby zająć tam tyły Japończy-
kom.

W Porcie Artura położenie ma być roz-
paczliwe. Dotkliwie uczuwać się daje flocie
rosyjskiej brak węgla. Wiadomości z Portu
Artura otrzymuje Kuropatkin i Aleksiejew za
pośrednictwem Francuzów. Mianowicie Ja-
pończycy dowiedzieli się, że Port Artura
utrzymuje połączenie telegraficzne z Chinami,
zorganizowane przez Francuzów. Japończy-
cy temu przeszkodzić nie mogą, gdyż druty
znajdują się na terytorjum chińskim. Generał
Stössel zakazał Chińczykom opuszczenia
Portu Artura, gdyż obawia się, aby oni potem
nie zdradzili Japończykom tajemnic wojsko-
wych.

Z Warszawy — jak donosi *Voss. Ztg.* —
wyruszył na plac boju wojskowy oddział
aeronautyczny, złożony z 5 oficerów, 10 pod-
oficerów i 100 żołnierzy.

(Telegramy „Dziennika Polskiego“).

Z Portu Artura.

Tokio. (Bluro Reutersa). Cztery kano-
nierki japońskie w poniedziałek po północy
rekonoskowały wjazd do Portu Artura, przy-
czem były narażone na silny ogień baterji
nieprzyjacielskich. Kanonierka nr. 4 została
ośm razy trafiona i odniosła kilka uszkodzeń

przyczem jeden żołnierz zginął a dwóch jest
rannych.

Londyn. (Tel. wł.). Do *Times* donoszą,
że wejście do Portu Artura jest już zupełnie
wolne, a flota rosyjska nie ma teraz dość
węgla, aby mogła wypłynąć na pełne morze.

Londyn. (Tel. wł.) Onegdaj wieczorem
flota japońska rozpoczęła znów bombardo-
wanie Portu Artura.

Petersburg. (Ros. Ag. tel.) ogłasza
następujące telegramy z Lajonau. „Chińczycy,
którzy przybyli tu z południa podają zgodnie,
że dnia 6 czerwca Japończycy wykonali kilka
gwałtownych ataków na Port Artura równo-
cześnie od strony lądu i morza. Ataki zostały
całkowicie odparte, przyczem trzecia armja
japońska została zupełnie zniszczona. Położe-
nie wojsk japońskich na półwyspie Kwantung
jest fatalne“.

Z tego samego źródła donoszą dalej, że
obie eskadry rosyjskie wschodnio-azjatyckie
połączyły się pod Portem Artura i że stożo-
na została wielka bitwa morska, podczas któ-
rej cztery wielkie okręty japońskie zostały
zniszczone“.

Interview.

Paryż. (Tel. wł.). Korespondent pisma
Matin rozmawiał z szefem sztabu marynarki
rosyjskiej, który powiedział między innymi,
że gdyby Japończycy zajęli Port Artura od
strony lądu, to flota rosyjska zrobiłaby hero-
iczny wypad, aby przebić się przez flotę admi-
rała Togi i dopłynąć do Władywostoku. Je-
steśmy pewni, że wówczas zadamy szkody
nieprzyjacielowi i uratujemy niektóre okręty.
Wysadzenie zaś tych okrętów w powietrze
w Porcie Artura byłoby końcem bez sławy.

Ruchy floty japońskiej.

Petersburg. Rosyjska agencja tele-
graficzna donosi z Mukden: Według nade-
szłych tu wiadomości, japońska eskadra, zło-
żona z 9 okrętów, ostrzeliwała wybrzeża mię-
dzy Siunenczen a Kaiczu.

Zaprzeczenie pogłoskom.

Tokio. Rozmaite pogłoski, jakoby w
zatoce Talienwan zatonał japoński pancernik
„Szikiszima“, są zupełnie pozbawione pod-
stawy.

Paryż. Francuski ambasador w Peters-
burgu Boupard oświadczył w rozmowie z pe-
wnym dziennikarzem, że Rosja jest zadowo-
lona ze stanowiska rządu i narodu francu-
skiego od chwili wybuchu wojny. Rosja bę-
dzie prowadzić wojnę aż do końca i to po-
stanowienie jest nieodwołane.

Sytuacja na Bałkanie.

(Telegr. Dziennika Polskiego).

Sofja. Deputacja emigrantów z wilajetu
drj anopolskiego wręczyła wczoraj zastępcom
mocarstw memorjał w sprawie fatalnego ich
położenia i prosiła ich o pomoc i obronę.
Deputację przyjął także prezydent gabinetu i
minister spraw zagranicznych.

DEPESZE

telegraficzne i telefoniczne.

Z krakowskiej rady miejskiej.

Kraków. (Tel. pryw.) Rada miejska
odbyła wczoraj posiedzenie, na którym uchwa-
liła projekt ustawy o poborach gminnych od
wpiąt od spadków na rzecz miejskiego fun-
duszu ubogich, a następnie obradowała nad
wnioskiem sekcji skarbowej o przystąpienie
gminy do Towarzystwa budowy tanich miesz-
kań dla robotników katolickich z udziałem
20.000 koron. Nad wnioskiem tym rozwinęła
się bardzo długa i bardzo gorąca dyskusja.
Radni Gross i Daszyński żądali, aby gmina
przystąpiła na szerszą skalę do budowy ta-
nich mieszkań dla robotników bez różnicy
wyznania, a nie popierała wyłącznie instytu-
cję wyznaniową. — Rada uchwaliła udzielić
Towarzystwu budowy tanich mieszkań dla
robotników katolickich tylko jednorazową
subwencję w kwocie 10.000 koron, bez przy-
stępowania na członka. Nadto poleciła komi-
sji inwestycyjnej, aby rozpatrzyła wniosek
p. Grossa, w sprawie podjęcia na szerszą
skalę budowy tanich mieszkań dla robotników
bez różnicy wyznania.

Odznaczenie cesarza Franciszka Józefa.

Stambuł. Dnia 27 gm. sułtan na au-
djencji zawiadomił austro-węgierskiego amba-
sadora bar. Calice, że zamierza cesarzowi
nadać sułtański or er domowy „Hamedze“ z
brylantami. Uroczystość wręczenia miałyby
się odbyć w drugiej połowie czerwca.

W kołach dyplomatycznych uważają ten
krok nie tylko jako objaw osobistej sympatji
sułtana do cesarza, ale równocześnie także
jako objaw zaufania do polityki austro-wę-
gierskiej.

Arcyks. Fryderyk w Londynie.

Londyn. Arcyksiężę Fryderyk wczoraj
o godzinie 4 min. 25 popołudniu przybył na
dworzec Victoria, gdzie go oczekiwali ks.
Walji i ks. Connaught, poczem arcyksiążę w
powozie królewskim pojechał do pałacu
Buckingham, gdzie go powitała para kró-
lewska.

Sprawa p. Walewskiego.

Wiedeń. Dnia 27 bm. odbędzie się
apelacyjna rozprawa wskutek rekursu posta
Walewskiego przeciw odrzuceniu jego skargi
cywilnej w sporze z Towarzystwem akcyjnym
„Leopold Popper“.

W sprawie procesu o obrazę honoru
wytoczonego przez pos. Walewskiego adwo-
katem Poppera, drowi Emilowi Frischauerowi,
drowi Tobiaszowi Aschkenazemu i bar. Bernar-
dowi Popperowi, wiedeńska izba adwo-
kacka wezwała zastępcę pos. Walewskiego
dra Ottona Frischauera, ażeby złożył owo
zastępstwo z powodu, że skarga jest wy-
mierzona przeciw jego bratu, wskutek tego
dr. Otton Frischauer w tej części oskarżenia
nie będzie zastępował pos. Walewskiego.
Z obu stron zapowiedziano obszerny mate-
riał dowodowy.

Z parlamentu niemieckiego.

Berlin. Parlament niemiecki przyjął prze-
dłożenie monetarne w brzmieniu komisyjnym
przyczem wbrew sprzeciwieniu się rządu, po-

stanowił przywrócić monety trzymarkowe
(talary).

Epilog strejku kolejowego.

Budapeszt. W procesie przeciw komi-
tetowi strejku kolejowego, rozpoczęły się
wczoraj ostateczne wywody prokuratora i
obrońców.

Stany Zjednoczone w obronie swoich obywateli.

Tanger. Sułtan rozporządził, ażeby
wypełniono wszystkie warunki postawione
przez rozbójników i w ten sposób uwol-
niono z ich rąk obu amerykańskich pod-
danych.

Powstanie w Urugwaju.

Montevideo. Według urzędowych
wiadomości wojska rządowe miały zadać kłę-
ską wojsku powstańców, których wiele pole-
gło. Powstańcom miano zabrać 4000 koni.

Kartel towarzyszy okrętowych.

Londyn. Amerykańskie i angielskie to-
warzystwa okrętowe przystąpiły do konwencji
linji kontynentalnych, zawiązanej wobec taryf
linji „Kunard et Cie“. Wskutek tego zniżono
jardę w III klasie na 60 marek a linja ame-
rykańska zniżyła nawet cenę do 40 marek.

Z Marokko.

Paryż. Dzienniki donoszą, że naczelni-
kiem szczerpu, który się poddał sułtanowi ma-
rokańskiemu, nie był pretendent do tronu,
Buchamara, ale Buamana.

Sensacyjny epizod.

Berlin. (Tel. wł.) Wczoraj rozpoczął
się tu proces przeciw dyrektorom Banku po-
morskiego, a pierwszy dzień rozprawy przy-
niósł epizod w wysokim stopniu sensacyjny.
Mianowicie, jako świadek stawał wczoraj brat
ministra kolei, tajny radca Budde i zeznał, że
oskarżeni dyrektorowie z funduszu Banku
wypłacili na ręce ochmistrza dworu cesarzo-
wej, hr. Mirbach, około pół miliona marek na
cele dobroczynne, chociaż oczywiście osiągnął
przez to osobiste korzyści. obrońca dyrekt-
rów zaznaczył na to, że przeciw kwoty na
cele dobroczynne składają i inne banki. Bud-
de odparł na to, że nie ma w całych Niem-
czech takiej instytucji, która by bez szkody
dla siebie mogła przeznaczyć tak wysoką su-
mę na cele dobroczynne. Na to obrońca ode-
zwał się złośliwie, że także „Deutsche Bank“
prowadząc interesy z sułtanem, wydawał zna-
czne sumy na cele dobroczynne w Stambule.
Budde odpowiedział na to: Tamte sumy miały
inne znaczenie, podobne dary nazywają
bakczyszem (tapówką), a ten, kto je daje,
wie, dlaczego to robi. obrońca oświadczył
w końcu, iż na podobne zeznania nie był
przygotowany i że odpowiedź zastrzeżę sobie
na później.

Dower. Wczoraj popołudniu o godz.
2:45 przybył tu arcyks Fryderyk i po przy-
jęciu udał się w dalszą podróż do Londynu.

Szangaj. Posel angielski w Pekinie
zaprotestował przeciw niektórym punktom
układu co do sprowadzania robotników z
północnych Chin do południowej Afryki. No-
we układy wdrożono.

Kopenhaga. Wczoraj przed południem
odbyła się europejska konferencja w sprawie
rozkładów jazdy. Dalsze obrady postanowiono
odbyć w Monachjum w dniach 6 i 7 gru-
dnia br.

Kronika z ostatniej chwili.

Sankcja cesarska. Wiedeń. (Tel.) Ce-
sarz sankcjonował uchwałę sejmu gali yjskiego,
wyłączającą przysiółek Nowiny z obrębu gminy
Skowierzyn i tworzącą nową samodzielną gminę
administracyjną Nowiny.

Mianowania. Wiedeń. (Tel.) Prezydent
gabinetu jako kierownik ministerstwa sprawie-
dliwości zamianował oficjała kancelaryjnego
Kornela Boniakowskiego, adiunktem dyrekcyjnym
w ministerstwie sprawiedliwości.

Strejk. Tryjeat. (Tel.) Około 200 ro-
botników kamiennych rozpoczęło strejk.

Powódzie. Mans. (Tel. wł.) Wskutek
ulewnego deszczu rzeka Dive wystąpiła z brzo-
gu i zalala wioskę Mamers. Wiele domów się
zawaliło; znaczna liczba osób znalazła śmierć
we wzburzonych falach.

Wybuch w kopalni. Ovedo. (Tel.).
(Hiszpanja-Asturja). W tutejszych kopalniach
węgla wskutek nieostrożności robotnika palą-
cego papierosa nastąpił wybuch. Dotychczas
wydobyto 25 trupów i wielu rannych.

Dział ekonomiczny.

— **Konkurs.** Muzeum przemysłowe miej-
skie ogłasza konkurs na projekty zabawek dla
dzieci, w którym mogą wziąć udział artyści
i rzemieślnicy polscy i ruscy bez względu na
miejsce zamieszkania. Projekty mają mieć cha-
rakter swojski, cechę estetyczną w kompozycji,
nadawać się do wyrobu masowego po cenach
przystępnych, oraz mają być przedstawione
w materiale, w jakim mają wejść w obrót han-
dlowy.

Konkurs obejmuje 3 działy, a to: 1. Pro-
jekty, przedstawiające grupy wiążące się w ca-
łość, np. jasełka z figurkami, jarmark itd.;
2. Projekty grup w prostszym wykonaniu np.
oddział żołnierzy polskich; 3. Projekty po-
szczególnych przedmiotów.

Za projekty, należące do pierwszego działu,
przeznacza zarząd muzeum 3 nagrody po 200
koron, do drugiego 4 nagrody po 100 koron,
do trzeciego 5 nagród po 75 koron.

Prace nagrodzone stają się własnością Mu-
zeum, również zastrzeżę sobie ono prawo pier-
wszeństwa, co do zakupu projektów niena-
grodzonych. Prace mają być opatrzone godłem
autora, koperta zaś oznaczona tem samym go-
dłem, ma zawierać jego nazwisko i adres. Ter-
min nadsyłania prac pod adresem: Muzeum
przemysłowe miejskie we Lwowie, oznaczony
jest na dzień 15 września br. do godziny 12
w południe.

— **Wiedeń 8 czerwca.** Kursy giełdy
wiedeńskiej.

Losy a) procentowe: Austr. zakł. kr. z obli-
g. p. z r. 1880 3 proc. 296 —, Austr. zakł. kred. z ob.
p. z r. 1889 3 proc. 292 —, Tow. żegluga na Du-
naju 100 zł. m. k. 4 proc. 275 —, Węg. Banku
hip. po 100 zł. 4 proc. 268 —, Pożyczka serbska

prem. po 100 r. 4 proc. 90 —; b) bezprocentowe
Budapeszteńskie (Basilla) 5 zł. 21-10, Zakł. kred.
dla h. i p. po 100 zł. 465 —, Clary 40 zł. m. k.
160 —, Pożyczka m. Insbruku 20 zł. 80 —, Losy
m. Krakowa 20 zł. 78 —, Pożyczka m. Lublany
41 zł. 67 —, Ofen 40 zł. 167 —, Palfy 40 zł.
m. k. 161 —, Czerw. krzyża austr. tow. 10 zł.
53 —, Czerw. krzyża węg. tow. 5 zł. 29 —, Losy
fund. arc. Rudolfa 10 zł. 67 —, Salma 40 zł. m.
kon. 227 —, Pożyczka salcburska 30 zł. 75 —,
Tureckie oblig. prem. kolej. po 400 fr. 128 —,
Losy komunalne m. Wiednia z r. 1874 512 —.

— **Berlin 8 czerwca.** Przy zamknięciu
wczorajszej giełdy: Kredyty 200:00, Staatsbahnj
136:10, Diskont Comandit 186:25, Berlińskie
Towarz. handl. 152:30, Laura 241:60, Bochum
188:90, Kolej połud. wschodnio-pruska —,
Ruble za gotówkę 216 —, Kolej warsz.-wied.
161:50, Kolej morza Śródziemnego —,
Kolej Meridionalna —,
Włoskie tureckie —,
Renta włoska —,
„Harpener“ kopalnie węgla
193:60, Kolej Marienburg-Mławka —,

